

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของเครื่องมือเกษตร

เครื่องมือเกษตร หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้ในการทำงานเกษตร เพื่อให้เกิดการทุ่นแรงในการทำงาน และยังสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพมากขึ้น

ความสำคัญของเครื่องมือเกษตร

๑. ช่วยให้เกษตรกรทำงานได้อย่างรวดเร็วขึ้น
๒. ทำให้ทันเวลาและทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก
๓. ก่อเกิดผลผลิตสูงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

ประเภทของเครื่องมือเกษตร

ประเภทเครื่องมือเกษตรในการปลูกพืช สามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภทดังนี้

๑. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานดิน

- ๑.๑ จอบ ใช้สำหรับขุดงานดิน พรวนดิน ถากหญ้า ดायหญ้า
- ๑.๒ เสียม ใช้สำหรับขุดหลุม ขุดดิน พรวนดิน
- ๑.๓ พลั่ว ใช้สำหรับตักดิน สาดดิน ตักปุ๋ย
- ๑.๔ ปุ๋วกี่ ใช้สำหรับใส่ดิน ใส่ปุ๋ยเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้าย
- ๑.๕ คราด ใช้สำหรับเกลี่ยดิน คราดหญ้าหรือคราดขยะไปทิ้ง
- ๑.๖ ข้อนปลูก ใช้สำหรับขุดหลุมปลูก ย้ายต้นกล้า พรวนดิน ตักดิน ตักปุ๋ย
- ๑.๗ ส้อมพรวน ใช้สำหรับพรวนดินให้ร่วนซุย

๒. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานพืช

- ๒.๑ กรรไกรตัดหญ้า ใช้สำหรับตัดหญ้าหรือตัดแต่งหญ้า
- ๒.๒ กรรไกรตัดกิ่ง ใช้สำหรับตัดแต่งกิ่งไม้ให้สวยงาม
- ๒.๓ บัวรดน้ำ ใช้สำหรับรดน้ำต้นไม้
- ๒.๔ ถังน้ำ ใช้สำหรับตักน้ำหรือใส่น้ำเพื่อรดน้ำต้นไม้
- ๒.๕ มีดดายหญ้า ใช้สำหรับดายหญ้าหรือลิดกิ่งไม้

การใช้เครื่องมือเกษตรและความปลอดภัย

- ๑. หากใช้เครื่องมือครั้งแรกต้องศึกษาวิธีใช้ให้ละเอียดก่อน
- ๒. ตรวจสอบสภาพของเครื่องมือให้อยู่สภาพเรียบร้อยก่อนใช้หากชำรุดความซ่อมแซมก่อนใช้
- ๓. ไม่นำเครื่องมือชำรุดมาใช้งาน อาจจะทำให้ทำงานไม่ได้ผลและอาจเป็นอันตรายได้
- ๔. ใช้เครื่องมือให้ตรงกับประเภท
- ๕. ใช้เครื่องมืออย่างระมัดระวัง เพราะเครื่องมือบางชนิดมีส่วนที่แหลมคม
- ๖. ไม่ควรรนำเครื่องมือมาเล่นหรือหยอกล้อกัน

การดูแลและเก็บเครื่องมือเกษตร

- ๑. ทำความสะอาดเครื่องมือเกษตรหลังจากใช้งานเสร็จแล้วทุกครั้ง
- ๒. เครื่องมือที่มีคม เช่น จอบ เสียม กรรไกรตัดหญ้า ควรลับให้คมอยู่เสมอ
- ๓. เครื่องมือที่เป็นโลหะ ควรทาน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม
- ๔. ไม่ควรวางเครื่องมือไว้กลางแดด กลางฝน เพราะจะทำให้เกิดสนิมได้ง่าย
- ๕. เก็บเครื่องมือให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการหยิบใช้